

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/5/2017
Identifikačné číslo spisu:	2616206382
Dátum vydania rozhodnutia:	07.06.2017
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:2616206382.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. L., trvale bytom v W., zastúpeného splnomocnenkyňou Lichner Legal s. r. o., so sídlom v Trenčíne, Legionárska 7451/4, proti žalovanému T. Y., trvale bytom v L., t. č. bývajúcemu v M., o 11 000 € s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Senica pod sp. zn. 3C/181/2016, o návrhu žalovaného na prikázanie sporu inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Trenčín **n e v y h o v u j e**.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica predložil 11. mája 2017 spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalovaného na prikázanie sporu Okresnému súdu Trenčín z dôvodu vhodnosti (podľa § 39 ods. 2 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Žalovaný svoj návrh odôvodnil predovšetkým tým, že i keď má evidované trvalé bydlisko v L., už cca 30 rokov býva v M., je vdovec a stará sa o dcéru, ktorá je čiastočne invalidná a odkázaná na jeho starostlivosť. Vzhľadom na jej psychické problémy ju nemôže nechať dlhší čas samu a nemá nikoho blízkeho, komu by ju zveril. Poukázal na skutočnosť, že žalobca býva v W., ktorá je vzdialená len približne 15 km od Trenčína, pričom aj žalobcov právny zástupca je z Trenčína a rovnako tak aj nehnuteľnosť, ktorej sa spor týka, sa nachádza priamo v Trenčíne.

2. Žalobca s návrhom žalovaného nesúhlasil, považujúc ho za obštrukčný s cieľom vyhnúť sa pojednávaniu vo veci. Návrh žalovaný podal až po určení termínu pojednávania, hoci tak mohol urobiť už po doručení mu platobného rozkazu so žalobou. Argument o vzdialenosti súdu od bydliska nepovažuje za dôvodný, zakladajúci dôvod na postup podľa § 39 ods. 2 C. s. p. Žalovaný návrh nepodporil ani dôkazmi o invalidite jeho dcéry a o nemožnosti ju nechať samu, pričom opomenúť podľa neho nemožno ani to, že Okresný súd Trenčín má v porovnaní s Okresným súdom Senica omnoho vyšší nápad vecí, čo by spôsobilo neprimerané predĺženie celého konania.

3. Najvyšší súd ako súd funkčne príslušný na prejednanie návrhu na prikázanie sporu inému súdu, keďže práve on je súdom najbližšie spoločne nadriadeným súdom aktuálne prejednávajúcemu spor a tomu súdu, ktorému by mal byť spor podľa návrhu žalovaného prikázaný (§ 39 ods. 3 C. s. p.) po prejednaní veci bez pojednávania (§ 438 ods. 1 a § 177 ods. 1 a contrario C. s. p.) dospel k záveru, že návrh

nemožno považovať za dôvodný.

4. Podľa § 39 ods. 2 C. s. p. spor možno prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj (okrem nutného prikázania veci pre vylúčenie sudcov súdu majúceho inak spor prejednať a rozhodnúť) z dôvodu vhodnosti.

5. Predpokladom prikázania sporu inému súdu podľa práve odcitovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej dnes v ustanovení § 36 ods. 2 C. s. p.). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne, miestne a dnes už i kauzálne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu sporu i pomerov všetkých jeho účastníkov (dnes a ďalej len strán), pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu (resp. druhú stranu, ak spor prebieha len medzi jedným žalobcom a jedným žalovaným, ako aj v tentoraz posudzovanej veci). Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že Okresný súd Trenčín spor prejedná hospodárnejšie (než Okresný súd Senica).

8. V danom prípade žalovaný odôvodňuje vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu sťaženým prístupom k veci prejednávajúcemu súdu pre nemožnosť prenechania starostlivosti o jeho čiastočne invalidnú dcéru na inú osobu. Takéto svoje tvrdenie však žalovaný nepodložil žiadnym dôkazom a ak by aj platil opak, uplatnený argument nepredstavuje výnimočnosť prípadu zakladajúceho dôvod na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti tak, ako to má na mysli zákon. Starostlivosť o rodinného príslušníka je prirodzenou životnou situáciou, ktorá sa môže vyskytnúť na oboch stranách sporu a v prípade stretu obojstranného namietania takejto skutočnosti by sa mohlo javiť určovanie súdu vhodného na rozhodnutie pre jednu zo strán diskriminačným. Tu je navyše namieste pripomenúť možnosť dožiadania (§ 104 C. s. p.) a vykonanie výsluchu prostredníctvom dožiadaného súdu, svojím sídlom najbližšieho strane sporu, ktorá namieta vzdialenosť svojho bydliska (poľažne sídla) od spor prejednávajúceho súdu.

9. Rovnako tak neobstojí ani argument o blízkosti bydliska žalobcu (kde žalovaný poukazuje na vzdialenosť bydliska žalobcu 15 km od Trenčína). Tu je potrebné zohľadniť práve vyjadrenie žalobcu, ktorý s navrhovanou delegáciou vyslovil nesúhlas. Pokiaľ zákon neustanovuje niečo iné, v civilnom sporovom procese platí pravidlo príslušnosti všeobecného súdu žalovaného (§ 13 C. s. p.), pričom takýmto súdom v prípade nasmerovania žaloby proti fyzickej osobe aj v čase začatia konania v prejednávanej veci (2. septembra 2016) bol súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého

pobytu (na rozdiel od minulosti, kedy bola rozhodujúcou fakticita bydliska, v tejto súv. por. tiež §§ 14, 473 a 474 C. s. p. a § 85 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ktorý bol práve v súvislosti s nadobudnutím účinnosti C. s. p. od 1. júla 2016 zrušený). V prípade pravdivosti tvrdenia o dlhoročnom faktickom bydlisku žalovaného práve v obvode Okresného súdu Trenčín pritom platí, že nástup príslušnosti Okresného súdu Senica privodil práve žalovaný (tým, že nezosúladiť dnes rozhodnú evidenčnú adresu svojho trvalého pobytu s adresou svojho skutočného bydliska).

10. Z týchto dôvodov preto najvyšší súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. neboli splnené. Preto návrhu žalovaného nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.